

การปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างส่วนราชการ กระทรวงการคลัง

(ตามร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแล้ว)

คำนำ

การปฏิรูประบบราชการเป็นงานสำคัญของประเทศ ซึ่งรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ให้ความสนใจและดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะปัจจุบันที่ประเทศกำลังพัฒนาสู่ความเป็นสากล การปฏิรูประบบราชการนับเป็นภารกิจจำเป็นที่รัฐบาลต้องดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เพื่อยกระดับขีดความสามารถและสร้างประสิทธิภาพโดยรวมของหน่วยงานราชการ การนำบริการที่ดีมีคุณภาพมาสู่ประชาชน ปรับเปลี่ยนและรูปแบบการบริหารราชการให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของส่วนรวมและการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และในที่สุดคือสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนและสังคมต่อระบอบราชการ

การจัดโครงสร้างของส่วนราชการใหม่คือแนวทางหนึ่งของการปฏิรูประบบราชการ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานของกระทรวงสอดคล้องตามนโยบายรัฐบาล ขจัดงานซ้ำซ้อน รวมงานที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอยู่เดิม แต่อยู่กระจัดกระจายตามกระทรวงต่าง ๆ ให้มาอยู่ในกระทรวงเดียวกัน เพื่อขจัดงานที่หมดความจำเป็นให้เหลือแต่งานที่ภาครัฐจำเป็นต้องทำเท่านั้น โดยถ่ายงานให้ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมทำแทน กับทั้งถ่ายโอนงานจากส่วนกลางไปให้ส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในท้ายที่สุดปรับเปลี่ยนโครงสร้างราชการเองให้เกิดความคล่องตัวและสอดคล้องกับความจำเป็นของสังคม สถานการณ์แวดล้อม นโยบายของรัฐบาล และปัจจัยแวดล้อมอื่น

การปฏิรูประบบราชการได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2544 โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี(พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร) ได้ให้ความเป็นชอบต่อแผนการปฏิรูประบบราชการตามข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ. และได้ผ่านกระบวนการที่มีส่วนร่วมด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการระดมสมองหลายครั้งระหว่าง รัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญ เพื่อหาข้อสรุปในการจัดโครงสร้างส่วนราชการ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานหลังจากนั้น คณะทำงานของแต่ละกระทรวงซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและข้าราชการของแต่ละกระทรวง และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ. ได้ร่วมกันพิจารณารายละเอียดการจัดโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรมอย่างใกล้ชิดโดยตลอด และได้นำเสนอรูปแบบโครงสร้างต่อรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงและคณะรัฐมนตรีเพื่อให้เห็นชอบหลายครั้ง จนในที่สุดโครงร่างของกระทรวงทั้ง 20 กระทรวงได้ผ่านความเป็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรแล้วเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2545 และขณะนี้อยู่ในขั้นการพิจารณาของกรรมาธิการวุฒิสภา

เอกสารการปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการนี้ได้จัดทำแยกเป็นรายกระทรวงเพื่อเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจได้ทราบและใช้ประโยชน์ ซึ่งท่านที่สนใจสามารถเลือกใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการ

สำนักงาน ก.พ.

กรกฎาคม 2545

หลักการและเหตุผล (ต่อ).....

ภารกิจพื้นฐานส่วนหนึ่งของรัฐคือด้านการเงินการคลัง ซึ่งรัฐมีบทบาทในการบริหารรายได้รายจ่ายของรัฐ จัดสรรทรัพยากร และบริหารทรัพย์สินให้มีประสิทธิภาพ เพื่อความมีเสถียรภาพทางการเงิน การคลัง และความมั่นคงอันยั่งยืนของประเทศ

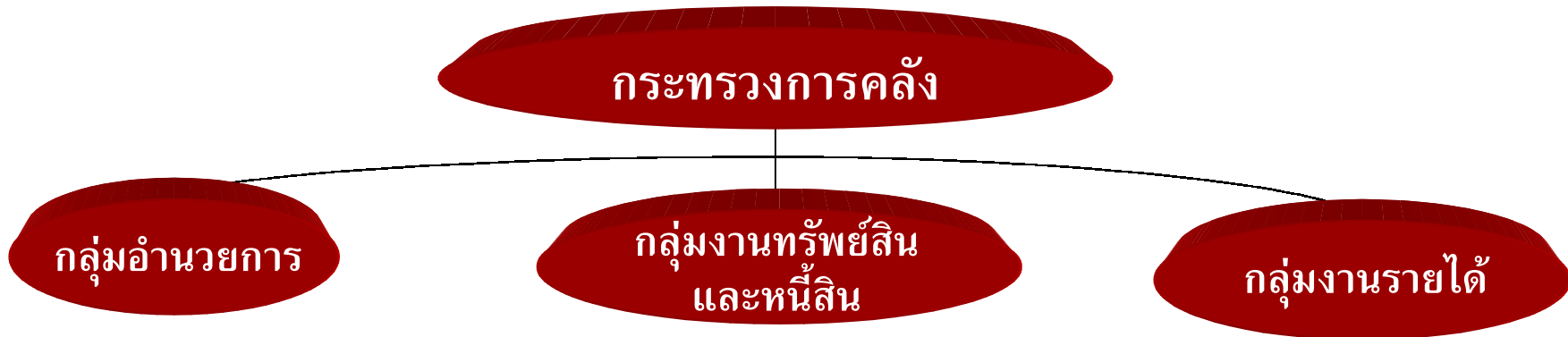
กระทรวงการคลังจึงเป็นหน่วยงานหลักของรัฐบาลที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศทั้งทางด้านการเงิน การคลัง ให้มีการพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมและมีเสถียรภาพ ตลอดจนมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว ซึ่งเป็นงานที่ต้องดำเนินการและปรับตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจอันเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น สภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ ระเบียบกติกาการค้าเสรี การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก แนวคิดการจัดองค์กรสมัยใหม่ เป็นต้น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อบทบาท ภารกิจของกระทรวงการคลัง ที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระทรวงการคลังจะต้องมีความพร้อมที่จะปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการของกระทรวงให้เหมาะสม และสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพต่อไป

หน้าที่ความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง.....

ตามร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. มาตรา 10 กำหนดให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน การประเมินราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของแผ่นดิน การภาษีอากร การรัษฎากร กิจการหารายได้ที่รัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมายและไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารและการพัฒนาวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการคลัง และมาตรา 11 กำหนดให้กระทรวงการคลังมี 10 ส่วนราชการ ได้แก่

- 1) สำนักงานรัฐมนตรี
- 2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- 3) กรมธนารักษ์
- 4) กรมบัญชีกลาง
- 5) กรมศุลกากร
- 6) กรมสรรพสามิต
- 7) กรมสรรพากร
- 8) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
- 9) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
- 10) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กระทรวงการคลัง กำหนดและดำเนินนโยบายการคลัง และกำกับดูแลนโยบายการเงิน.....

ภารกิจ :

- 1) เสนอแนะนโยบายการคลัง
- 2) เสนอแนะนโยบายการพัฒนาตลาดทุนและการระดมเงินออม
- 3) เสนอแนะนโยบาย และปรับโครงสร้างภาษีอากร
- 4) เสนอแนะนโยบายเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ
- 5) ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเศรษฐกิจและเศรษฐกิจการคลัง
- 6) บริหารและบริการรับ-จ่ายเงินทั้งในและนอกงบประมาณ
- 7) จัดทำประมวลบัญชีแผ่นดิน
- 8) กำหนดและพัฒนาระบบบัญชี และการตรวจสอบภายในส่วนราชการ
- 9) บริหารเงินคงคลังและเงินนอกงบประมาณ
- 10) ปรับปรุง พัฒนาและ กำกับดูแลระเบียบว่าด้วยการพัสดุ
- 11) บริหารงานบุคคลลูกจ้าง

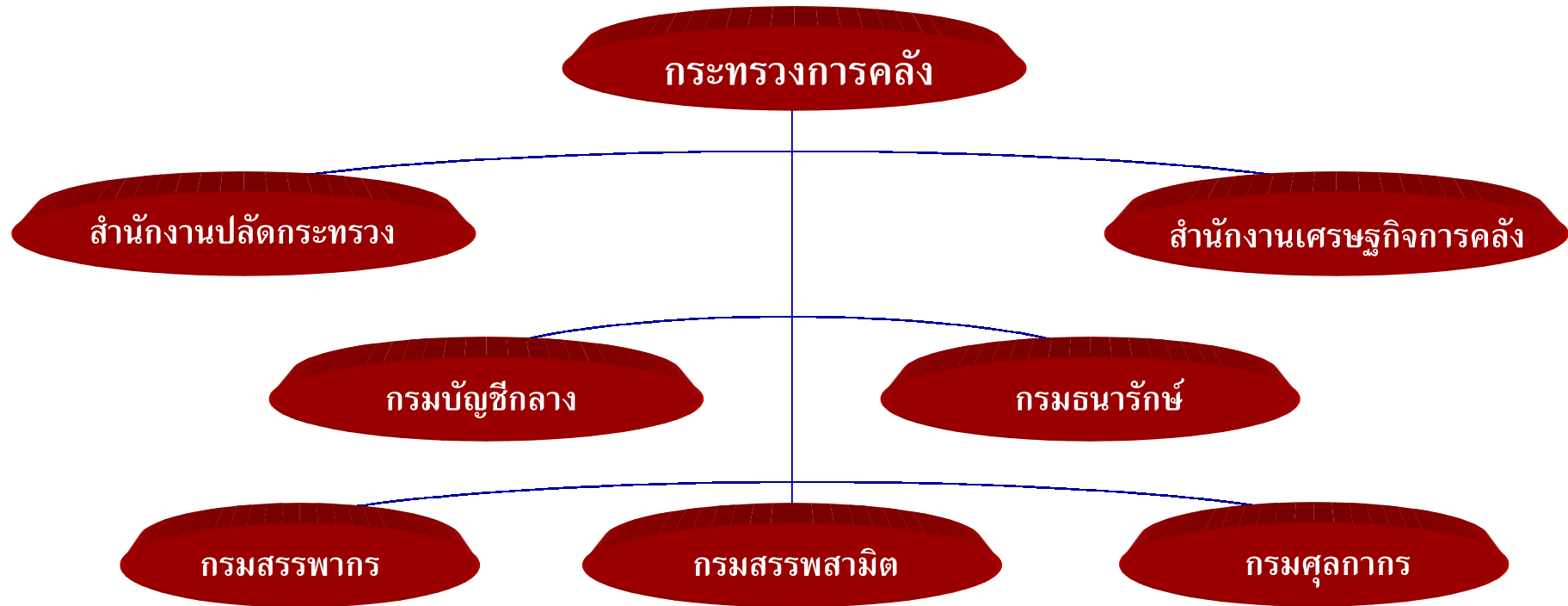
ภารกิจ :

- 12) บริหารเงินกู้และหนี้สาธารณะ
- 13) บริหารรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ
- 14) บริหารเงินตรา และเก็บรักษาทรัพย์สินของแผ่นดิน
- 15) บริหารที่ราชพัสดุ
- 16) ผลิตเหรียญกษาปณ์ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 17) ประเมินราคาทรัพย์สิน

ภารกิจ :

- 18) บริหารการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลทุกประเภท

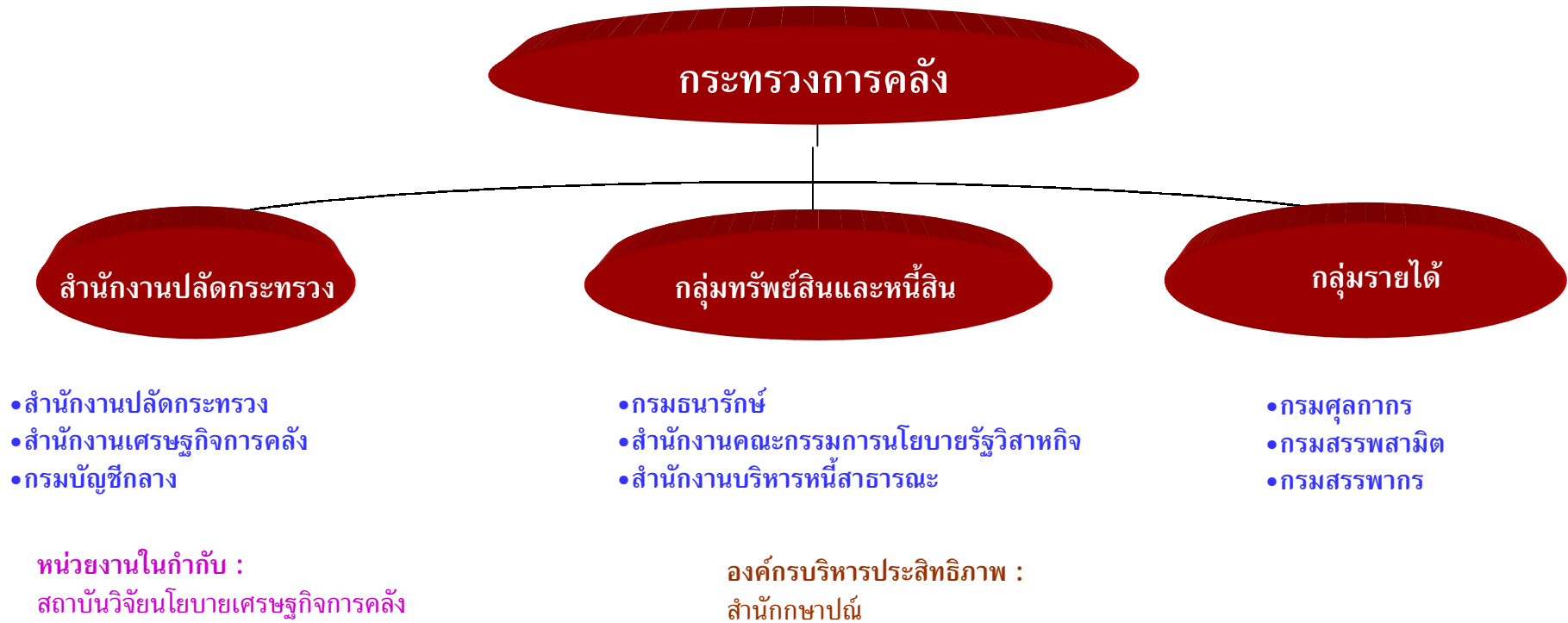
โครงสร้างส่วนราชการของกระทรวงการคลังในปัจจุบัน.....

รัฐวิสาหกิจ :

1) สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล	7) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)	13) บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บบส.)
2) โรงงานยาสูบ	8) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.)	14) องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.)
3) องค์การสุรา	9) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.)	15) บริษัทป๋วยแห่งชาติ จำกัด
4) องค์การไฟฟ่	10) บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.)	16) บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
5) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	11) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.)	
6) ธนาคารออมสิน	12) บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)	

แผนภูมิโครงสร้างและอัตรากำลังของกระทรวงการคลัง ใหม่(1).....

รัฐวิสาหกิจ :

1) สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล	6) ธนาคารออมสิน	11) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.)
2) โรงงานยาสูบ	7) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)	12) บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)
3) องค์การสุรา	8) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.)	13) บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บบส.)
4) องค์การไฟฟ่	9) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.)	14) องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.)
5) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	10) บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.)	

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลง.....

- 1.ปรับบทบาท ภารกิจของกรมต่าง ๆให้ชัดเจนขึ้น โดยจะเน้นภารกิจที่ภาครัฐจำเป็นต้องทำและปรับปรุงพัฒนางานดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดย
 - 1.1 มีการโอนงานระหว่างกรมและรวมงานที่กระจัดกระจายอยู่มารวมอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน ได้แก่ ภารกิจด้านการบริหารหนี้สาธารณะ ได้รวมงานด้านการบริหารหนี้สาธารณะที่กระจัดกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของกองนโยบายเงินกู้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและกรมบัญชีกลาง มาไว้ในหน่วยงานเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหนี้ (ซึ่งจากรายงานล่าสุด ประเทศไทยมีปริมาณหนี้สาธารณะภาครัฐเพิ่มขึ้น จากหกแสนหกหมื่นสี่พันล้านบาท ในปี 2539 เป็น สองล้านแปดแสนสามหมื่นเก้าพันล้านบาท ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2544 ซึ่งภาระหนี้ ยังมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ) ให้มีเอกภาพและมีความคล่องตัวในการบริหารงานและทำให้สามารถวิเคราะห์ภาพรวมของภาระหนี้สินของประเทศเพื่อกำหนดนโยบายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมผู้บริหารสามารถตัดสินใจและสั่งการได้รวดเร็ว ทันการณ์ ซึ่งจะส่งผลโดยรวมต่อเศรษฐกิจของประเทศ และมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนซึ่งอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ เช่น การเสริมสภาพคล่องให้แก่ภาคเอกชนในช่วงที่มีเงินไหลออก กระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงที่เศรษฐกิจหดตัวอย่างรุนแรง บรรเทาผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากวิกฤตเศรษฐกิจ และช่วยแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินให้ดำรงอยู่ได้ ตลอดจนเพื่อคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ตามที่รัฐบาลได้รับประกันไว้ เป็นต้น
 - 1.2 สืบเนื่องจากสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจปัจจุบัน รัฐบาลต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับภารกิจในการจัดการด้านรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะการแปรรูปรัฐวิสาหกิจและการเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งเป็นการให้ภาคเอกชนนำทรัพยากรมาลงทุนในกิจการของรัฐวิสาหกิจ อันจะทำให้รัฐวิสาหกิจมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนได้บริโภคสินค้าและบริการที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสมในขณะเดียวกันก็จะช่วยลดภาระการเงินภาครัฐบาล ในการสนับสนุนการลงทุนและการขยายงานของรัฐวิสาหกิจอีกด้วยภารกิจในการจัดการด้านรัฐวิสาหกิจจึงเป็นภารกิจที่มีบทบาทสำคัญ อันจะส่งผลกระทบต่อการส่งเสริมและสนับสนุนสถานะเศรษฐกิจของประเทศ พื้นตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ จึงโอนงานของสำนักรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐจากกรมบัญชีกลางมาไว้ที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังภายใต้การกำกับดูแลของปลัดกระทรวงการคลังโดยตรง เนื่องจากเป็นงานที่สำคัญและจำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล จึงต้องการความเป็นอิสระ คล่องตัว และรายงานตรงต่อฝ่ายบริหารของกระทรวง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลง (ต่อ).....

- 1.3 เพิ่มประสิทธิภาพของงานกาชาปณั้ให้สามารถรองรับความต้องการของภาครัฐและภาคเอกชนในการผลิตเหรียญกาชาปณั้และเหรียญที่ระลึกต่าง ๆ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และของสิ่งจ้างต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น โดยจะเปลี่ยนสำนักกาชาปณั้ กรมธนารักษ์ เป็น องค์การบริหารประสิทธิภาพในระยะต่อไป
- 1.4 จัดระบบข้อมูลการเงินการคลังของภาครัฐเพื่อการบริหาร(GFMIS) โดยรับโอนงานจากธนาคารแห่งประเทศไทย มาให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นผู้รับผิดชอบ และจัดทำเครือข่ายข้อมูล เช่น กรมบัญชีกลางจะส่งข้อมูลรายได้และข้อมูลรายจ่ายเข้าระบบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ภาพรวมต่อไป
- 1.5 การรวมงานด้านภาษีอยู่ในกลุ่มภารกิจเดียวกันทำให้สามารถรวมฐานข้อมูลผู้เสียภาษีเข้าด้วยกันในระยะต่อไป ซึ่งคาดว่าจะสามารถลดขั้นตอนการสอบทานข้อมูลระหว่างกรม เพิ่มความรวดเร็วในการทำงานประมาณ 30 % ซึ่งเป็นการให้บริการที่ดีแก่ผู้เสียภาษี ทำให้จัดเก็บภาษีได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยยิ่งขึ้น
- 1.6 การคำนึงถึงความคุ้มค่าของงานโดยเฉพาะความคุ้มค่าในการจัดเก็บภาษี สามารถยุบเลิกสำนักงานสรรพสามิตอำเภอไปแล้ว จำนวน 42 อำเภอ โดยปรับวิธีการจัดเก็บภาษีใหม่ เช่น จัดเก็บโดย Mobile Unit เคลื่อนย้ายกำลังไปส่วนอื่นได้ จำนวน 84 ตำแหน่ง คิดเป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่สามารถประหยัดได้จำนวน 1,206,660 บาท และในอนาคตจะปรับระบบการจัดเก็บภาษีให้ผู้เสียภาษีมีทางเลือกมากขึ้น เช่น e-excise ซึ่งอาจลดจำนวนหน่วยงานที่ให้บริการด้านการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในระดับอำเภอลงอีก 64 แห่ง ทำให้ประหยัดทรัพยากรอีกส่วนหนึ่ง และกรมศุลกากรได้ลดงานที่ไม่มีความจำเป็นลง คือ ยุบเลิกด่านศุลกากร จำนวน 5 ด่าน และยุบเลิกงาน ด้านไฟฟ้าสื่อสาร ทำให้สามารถนำอัตรากำลังไปใช้ใน งานที่มีความจำเป็นได้จำนวน 149 ตำแหน่ง สามารถประหยัด ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ เป็นเงิน 1,614,335 บาท
- 1.7 การถ่ายโอนงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ งานจัดเก็บภาษีค้ำปลั๊กน้ำมันและยาสูบของกรมสรรพสามิตคืนให้แก่ อบจ. และ จะถ่ายโอนภารกิจการออกใบอนุญาตให้ขายปลั๊กสุราและยาสูบของกรมสรรพสามิตไปให้แก่ อบต., กทม. และเทศบาลเมืองพัทยา ซึ่งผลการถ่ายโอนดังกล่าวจะทำให้สามารถนำอัตรากำลังข้าราชการของสำนักงานสรรพสามิตจังหวัดและอำเภอมาบริการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลง (ต่อ).....

- 1.8 การส่งเสริมประสิทธิภาพในกรมสรรพากรซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการระหว่างปี 2539-2540 ได้มีผลการทดลองส่งเสริมประสิทธิภาพที่มีตัวชี้วัดว่าดีขึ้นใน 5 กระบวนการหลัก ได้แก่ กระบวนการสำรวจ กระบวนการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้าง กระบวนการตรวจสอบภาษีและตรวจปฏิบัติการ กระบวนการคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม และกระบวนการให้บริการผู้เสียภาษีที่ดี อันเป็นผลให้กรมสรรพากรนำกระบวนการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรค้างไปปฏิบัติทั่วประเทศ และเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาแผนที่ภาษีเพื่อการสำรวจแหล่งภาษีเป็นระบบ Digital map ที่กำลังดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแหล่งภาษีใหญ่ของประเทศ นอกจากนี้ยังได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการผู้เสียภาษีโดยการให้บริการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม การยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทางอินเทอร์เน็ต
2. เสริมสร้างเสถียรภาพและความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจ ความเข้มแข็งมั่นคงทางการเงินการคลังภาครัฐ ซึ่งนำไปสู่การเสริมสร้างเสถียรภาพและความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจ โดยการจัดระบบการเสนอแนะและกำหนดนโยบายการเงินการคลังที่มีเอกภาพ ทันทการณ์ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การเพิ่มศักยภาพระบบการเตือนภัยทางเศรษฐกิจ เป็นต้น
3. บริหารทรัพย์สินของรัฐโดยมุ่งความคุ้มค่า ด้วยวิธีการทันสมัย ได้รับประโยชน์สูงสุด ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เพิ่มบทบาทของเอกชนในการร่วมทุนกับภาครัฐ กำกับดูแลและส่งเสริมประสิทธิภาพของรัฐวิสาหกิจให้สามารถดำเนินการแปรรูปได้โดยเร็ว และสร้างความเป็นเอกภาพและความชัดเจนในงานบริหารเงินกู้และหนี้สาธารณะในภาพรวมของประเทศ เป็นต้น
4. ใช้กระบวนการทางภาษีอากรเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการส่งเสริมการส่งออก โดยจัดระบบงานให้การอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี บริหารการจัดเก็บภาษีให้มีความเป็นธรรม ทัวถึงและมีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือและยอมรับของประชาชน ตลอดจนป้องกันการหลบเลี่ยงภาษี โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงงาน เป็นต้น
5. เสริมสร้างความคล่องตัวในการเบิกจ่ายเงินของแผ่นดิน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ โดยปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารสมัยใหม่ เน้นการกระจายอำนาจ ตลอดจนการพัฒนาระบบบัญชีภาครัฐให้เป็นสากล เสริมสร้างความโปร่งใสในระบบราชการโดยการจัดระบบตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและประสิทธิภาพงานของภาครัฐให้ทันสมัย เป็นต้น

การปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการ.....กระทรวงการคลัง.....

การปรับเปลี่ยน....สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี.....

สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

- ส่วนกลาง
- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- ฝ่ายการเมืองและประสานนโยบาย
- กลุ่มงานวิชาการ

สำนักงานรัฐมนตรี

ไม่ปรับเปลี่ยน

การปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการ.....กระทรวงการคลัง.....

การปรับเปลี่ยน....สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง.....

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

- ส่วนกลาง
- กองคลัง
- กองกลาง
- กองการเจ้าหน้าที่
- กองคอมพิวเตอร์

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

- คงเดิม
- รับโอนงานฝ่ายป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจการเงิน
กองนโยบายการเงินและสถาบันการเงิน

การปรับเปลี่ยน.....กรมธนารักษ์.....

กรมธนารักษ์

- ส่วนกลาง
- สำนักงานเลขานุการกรม
- กองการเจ้าหน้าที่
- กองคลัง
- กองพัสดุ
- กองนิติการ
- กองแผนงาน
- ศูนย์สารสนเทศ
- สำนักบริหารที่ราชพัสดุ1
- สำนักบริหารที่ราชพัสดุ2
- สำนักบริหารที่ราชพัสดุ3
- กองแบบแผนและก่อสร้าง
- สำนักบริหารเงินตรา
- สำนักกษาปณ์
- สำนักงานธนารักษ์จังหวัด

กรมธนารักษ์

- ไม่เปลี่ยนแปลง

- รับโอนงานของสำนักประเมินราคาทรัพย์สิน
กรมที่ดิน

การปรับเปลี่ยน....กรมบัญชีกลาง.....

เดิม

กรมบัญชีกลาง

- ส่วนกลาง
- สำนักงานเลขานุการกรม
- กองการเจ้าหน้าที่
- กองฝึกอบรม
- สำนักการเงินการคลัง
- สำนักรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ
- สำนักบริหารการเบิกจ่าย
- สำนักบัญชีและการตรวจสอบภายใน
- ศูนย์สารสนเทศ
- สำนักงานคลังเขต 1-9
- สำนักงานคลังจังหวัด/จังหวัด ณ อำเภอ

การปรับเปลี่ยน

กรมบัญชีกลาง

- ตัดโอนงานของสำนักรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ ไปสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (จัดตั้งเป็นกรมใหม่)
- ตัดโอนเฉพาะงานหนี้สาธารณะ ของกลุ่มวิเคราะห์หนี้ สาธารณะและเงินคงคลัง และของส่วนหนี้สาธารณะและเงินคงคลัง ในสำนักการเงินการคลัง ไปสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ(จัดตั้งเป็นกรมใหม่)

การปรับเปลี่ยน....กรมศุลกากร.....

กรมศุลกากร

- ส่วนกลาง
- สำนักงานเลขานุการกรม
- กองคลัง
- สำนักบริหารและพัฒนาบุคคล
- สำนักแผนภาษี
- สำนักมาตรฐานศุลกากร
- สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
- สำนักกฎหมาย
- สำนักสืบสวนและปราบปราม
- สำนักงานศุลกากรนำเข้าท่าเรือกรุงเทพ
- สำนักงานศุลกากรส่งออกท่าเรือกรุงเทพ
- สำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพ
- สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ
- สำนักงานศุลกากร ภาคที่ 1
- สำนักงานศุลกากร ภาคที่ 2
- สำนักงานศุลกากร ภาคที่ 3
- สำนักงานศุลกากร ภาคที่ 4
- สำนักงานศุลกากร ภาคที่ 5

กรมศุลกากร

- ไม่เปลี่ยนแปลง

การปรับเปลี่ยน....กรมสรรพสามิต.....

เดิม

กรมสรรพสามิต

- ส่วนกลาง
- ตรวจสอบภายใน
- สำนักงานเลขานุการกรม
- กองการเจ้าหน้าที่
- กองคลัง
- กองแผนงาน
- กองฝึกอบรม
- กองวิเคราะห์สินค้าและของกลาง
- กองรายได้
- กองช่าง
- ศูนย์สารสนเทศ
- สำนักกฎหมาย
- สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม
- สำนักบริหารการจัดเก็บภาษี 1
- สำนักบริหารการจัดเก็บภาษี 2
- สำนักงานสรรพสามิตภาค 1-9
- สำนักงานสรรพสามิตจังหวัด
- สำนักงานสรรพสามิตอำเภอ

การปรับเปลี่ยน

กรมสรรพสามิต

- ไม่เปลี่ยนแปลง

ตัดโอนงานอนุญาตขายปลีกสุราและขายปลีกยาสูบไปให้เทศบาลเมืองพัทยา
อบต. กทม. (แต่ไม่มีการถ่ายโอนบุคลากร)

การปรับบทบาท การกิจและโครงสร้างส่วนราชการ.....กระทรวงการคลัง.....

การปรับเปลี่ยน....กรมสรรพากร.....

เดิม

กรมสรรพากร

- ส่วนกลาง
- ตรวจสอบภายใน
- ตรวจสอบราชการกรม
- หน่วยส่งเสริมประสิทธิภาพ
- สำนักงานเลขานุการกรม
- กองการเจ้าหน้าที่
- กองคลัง
- กองฝึกอบรม
- ศูนย์เอกสารกลาง
- สำนักกฎหมาย
- สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
- สำนักแผนภาษี
- สำนักงานมาตรฐานกรมวิภาษี
- สำนักตรวจสอบภาษี
- สำนักงานสรรพากรภาค 1-12
- สำนักงานภาษีสรรพากรพื้นที่ 1-16
- สำนักงานสรรพากรจังหวัด
- สำนักงานสรรพากรเขต
- สำนักงานสรรพากรอำเภอ

การปรับเปลี่ยน

- ไม่เปลี่ยนแปลง

การปรับเปลี่ยน....สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ.....

กรมบัญชีกลาง

- สำนักวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

- เป็นกรมตั้งใหม่

การปรับบทบาท การกิจและโครงสร้างส่วนราชการ.....กระทรวงการคลัง.....

การปรับเปลี่ยน....สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ.....

กรมบัญชีกลาง

- เจาะงานหนี้สาธารณะ ในสำนักหนี้สาธารณะและเงินคงคลัง
 - กลุ่มวิเคราะห์หนี้สาธารณะและเงินคงคลัง
 - ส่วนหนี้สาธารณะและเงินคงคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

- กองนโยบายเงินกู้

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

- เป็นกรมตั้งใหม่

การปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการ.....กระทรวงการคลัง.....

การปรับเปลี่ยน....สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.....

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

- ส่วนกลาง
- สำนักงานเลขานุการกรม
- ศูนย์ข้อมูลและประมวลผล
- กองนโยบายการเงินและสถาบันการเงิน
- กองนโยบายและวางแผนการคลัง
- กองนโยบายภาษี
- กองนโยบายการออมและการลงทุน
- กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- กองนโยบายเงินกู้

- ตัดโอนกองนโยบายเงินกู้ไปสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ